

Vilis Lapeniekš ar
operatoru Alfrēdu Poli

Ēvalds Valters

Ēvalds Valters tēva lomā

Viņam piemita netikums – dzeršana. Tas turpinājās dienām, pat nedēļām. *Lielais Feģa*, krustus mezdams, solījās filmēšanas laikā šņabi mutē neņemt, taču jau pēc nedēļas doto vārdu bija aizmirsis, un es biju spiests viņu nomainīt. Bet tā bija laime nelaimē. Lācis noteikti nebūtu tik piemērots vecā Kļavas lomai kā viņa aizstājējs Ēvalds Valters. Teikšu atklāti: Valters sita pušu pat veco Mierlauku *Zvejnieka dēla* izrādē Nacionālajā teātrī!

Filmā kameramenim ir divi uzdevumi: precīzi veikt filmas fototehnisko darbu un būt savā ziņā māksliniekam, kas ar kadru iestādījumu, bildes kompozīciju, kameras kustību un citiem paņēmieniem atbalsta režisora mākslinieciskos nodomus. Tāda radoša kinooperatora mums nebija, tāpēc daļu no šī darba uzņēmos pats. Ar kameru (tieši mākslinieciskajā virzienā) biju jau diezgan daudz trenējies, tāpēc ar kameras vīru Alfrēdu Poli kļuvām pušelnieki – viņš apņēmās turēt rūpi par fototehnisko pusi, ja es kā režisors noteikšu iestādījumus, kompozīciju un tā saucamo kameras darbību. Sastrādājāmie brīnišķīgi, jo Polis bija ne tikai lielisks fotogrāfs, bet arī ļoti jauks cilvēks.

Ļoti svarīgu lomu šai filmā paredzēju mūzikai – ne tikai kā pavadošajam elementam, bet arī kā patstāvīgam mākslinieciskam faktoram. Jau vairākkārt bijām sadarbojušies ar komponistu Norvili, bet šoreiz likās, ka milzīgās orķestra lomas

Ņina Melbārde –
Anita un
Pēteris Lūcis – Oskars

Jau senāk mani bija tirdijusi doma, ka vienai otrai lugai derētu citāda pieeja, nekā Latvijas teātros parasts, un tagad mēģināju realizēt jaunas idejas. Ne katreiz tas pilnvērtīgi izdevās, tomēr iestudējumi ieguva spirtas vēsmas. Ar to gan negribu apgalvot, ka mani iestudējumi būtu labāki nekā iepriekšējie, bet katrā ziņā nu tie bija citādāki.

Piemēram, daudzkārt uzvestās *Skroderdienas Silmačos*. Mani vienmēr nepatīkami skārusi darbības norises pārtraukšana, no kuras nevar izbēgt lugas daudzo cēlienu un pārbūvju dēļ. Tagad izplānoju, kā lugu inscenēt tā, lai darbība plūstu viendabīgi, ainas atdalīju tikai ar gaismas un tumsas maiņu. Uz parastās skatuves to nevar izdarīt telpas trūkuma dēļ, tāpēc zāles priekšējo daļu pārvērtām par spēles laukumu, uzbūvējot attiecīgu paaugstinājumu visā telpas platumā. Iznāca vairākas savstarpēji savienotas skatuves ar pastāvīgu dekoratīvo uzbūvi kā istabām, tā ārskatiem, un līdz ar to radās iespēja darbību iz-

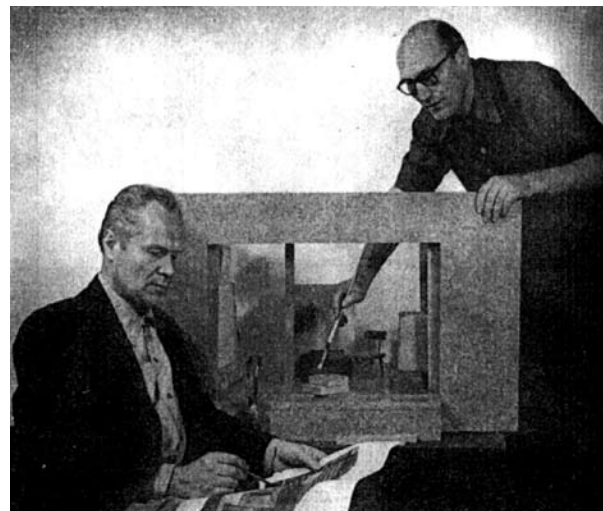
Izrādes programma

ĪESTUDEJUMA DALĪBNIEKI:		
Antonija	Stefanida Jansone	Pinlaks
Aleksis	Oļafs Stumbrijs	Tomučiļa
Elma	Iļza Jonkoviča	Bebene
Doklars	Dionīsis Agrons	Pīcūks
Birdis	Andrejs Kormiņš	Ause
Karlēvis	Māris Koniņš	Zārs
Ievija	Hēlens Nukša	Joske
		Abrāms
		Sulīzē
		Dekorators
		Skatuves meistars
		Āpgaismotājs
		Deju konsultants
		Mūzikas konsultants
		Akorleonsists
		Administrators
		Beļšons
		Ermonis Eglītis
		Zelma Ābele
		Alma Gerbatovska
		Lāciņa Deņģeviče
		Vicentis Jurčevičis
		Mudite Jurčeviča
		Iļina Lieberte
		Aleksandris Lāčulis
		Adolfs Ābele
		Anita Kalniņa
		Ernests Ābele
		Edgars Gerbatovskis
		Iļvars Dižgalvis
		Zelma Ābele
		Arnolds Jansons
		Rolands Gulrupis
		Arvīds Pukinskijs
		Vēlta Lapenieks

Antonijas lomas tēlotājs
St. Jansone

Alekša lomas tēlotājs
Oļaf Stumbrijs

Dekorators Ernests Ābele un režisors Vilis Lapenieks

kārtot tā, ka skatītājs vienlaikus redz gan to, kas notiek istabā, gan to, kas risinās pie klētiņas vai dārzā.

Vajadzība pēc nepārtrauktas darbības, piemēram, ir starp krāsns spridzināšanas ainu un darbību pirtiņā, bet parasti ir krietna pauze, kamēr pārkārto dekorācijas. Mūsu inscenējumā, tiklīdz Bebene uzspridzināja krāsni, gaisma istabā nodzisa, bet pirtiņas nodalījumā iedegās, un darbība turpinājās ar jautājumu: „Kas tas par blikšķi?”

Amatieraktieri režisoram pašam arī jāgrimē

Herta Lūse ar tautisku lelli? Nē, ar krustmeitu Sarmu, kura, starp citu, ir režisora Viļa Lapenieka mazmeita!

Uzņēmu arī tik neparastus ciemiņus, par kādiem uzskatāmi Maskavas Lielā teātra (*Boļšoj*) baleta solisti. Reiz kādā amerikāņu laikrakstā izlasīju recenziju par krievu baleta viesizrādēm. Ņujorkas baleta kritiķis īpaši bija izcēlis premjeru Māri Liepu⁶⁹, nosaucot viņu par vislabāko vīriešu baleta zvaigzni.

Tas mani ieintrigēja – tā tad latvietis! Kad Maskavas balets ieradās Losandželosā, ielūdzu Liepu paviesoties mūsu mājā. Viņš piedāvājumu labprāt pieņēma un pajautāja, vai drīkst ņemt līdzi arī dažus draugus? Acīmredzot viens viņš nedrīkstēja nākt, un tāpēc ieradās ar veselu grupu redzamāko krievu baleta solistu. Vēlākos gados apstākļi laikam bija mainījušies, un Liepa mūsu mājā ciemojās viens, palika pat pa nakti.

Laikam taisnība dzejniekam Olafam Stumbram, kad viņš pēc ilgākas viesošanās okupētajā Latvijā stāstīja, ka turienes latvieši, īpaši jaunā paaudze, turoties pie latviskuma daudz stingrāk nekā mūsējie. Tā arī Māris Liepa, kaut gan jau gadiem ilgi strādāja un dzīvoja krievu vidē, latviešu valodu pārvaldīja tikpat labi kā es.

Krievu balerīnu latviešu tautasdziesmas dziedāšanā apmāca divi Māri – (sēž) Māris Liepa un (stāv un bauro) režisors Māris Ubāns